

ОСОБЛИВОСТІ КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

На сучасному етапі розвитку країни важливим елементом регулювання економіки є державний фінансовий контроль як у цілому, так і в оподаткуванні зокрема. Кожен суб'єкт господарювання потребує обліку та контролю для забезпечення фінансової дисципліни, яка передбачена чинним законодавством. А це можливо за умови ефективного податкового контролю. Податковий контроль є системою обліку платників податків та контролю за правильністю нарахування, повнотою і своєчасністю сплати податків.

Податковим кодексом України передбачено здійснення податкового контролю шляхом ведення обліку платників податків; інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності контролюючих органів; перевірок та звірок, а також перевірок щодо дотримання законодавства; моніторингу контрольованих операцій та опитування посадових, уповноважених осіб та / або працівників платника податків.

Основним методом податкового контролю є перевірка. Контролюючі органи у сфері оподаткування наділені правами на проведення податкових перевірок: чи то камеральних, чи то документальних (планових або позапланових, виїзних або невиїзних), чи то фактичних перевірок. Найбільш ефективною, на нашу думку, є документальна позапланова перевірка, як не передбачається у плані роботи органу ДФС і проводиться за наявності обставин невиконання своїх обов'язків платниками (податковим агентом) податку.

Основні показники контрольно-перевірочної роботи податків і зборів з фізичних осіб ГУ ДФС у Житомирській області становлять зображені в табл. 1.

Таблиця 1

Результати контрольно-перевірочної роботи податків і зборів з фізичних осіб
станом на 01.01.2018 р.

	К-сть перевірок	Донараховано (тис. грн.)	Узгоджено донарахованих сум (тис. грн.)	Сплачено донарахованих сум (тис. грн.)	Оскарження донарахованих сум (тис. грн.)	Притягнення до адмін. відповіді
Юридичні особи	137	5 869,6	3 554,1	1 698,9	547,9	38
Самозайняті особи	178	13 911,9	2 902,9	2 468,9	10 111,6	47
Фізичні особи-громадяни	9	30,8	30,5	11,8	–	–

За результатами перевірок ГУ ДФС у Житомирській області у 2017 році до бюджету донараховано 19 812,3 тис. грн. грошових зобов'язань. Проте, дієвість податкового контролю полягає не у збільшенні сум донарахувань за результатами проведених перевірок, а виявлення причин порушень податкового законодавства. Від контролюючих органів очікуються конкретні пропозиції щодо удосконалення податкового законодавства та умов підвищення ефективності управління державними фінансовими ресурсами. В основі ефективного податкового контролю повинно бути забезпечення виконання конституційного обов'язку з сплати податків та оперативного реагування на відхилення у податковому процесі. Разом з тим, розроблення конкретних рекомендацій щодо вдосконалення процедур здійснення податкового контролю та уточнення теоретико-методологічних засад сприятиме підвищенню його дієвості та ефективності.